

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fil. Negyedévre. 3 kor. — fil.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fil. Negyedévre 4 kor. 50 fil.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos

THAN GYULA.

SZERKESZTŐ

Debreczen, Kossuth-utca 12. sz. alatt.

**Kossuth emléke és Debreczen.
 Varga Lajos dr. és társai in-
 ditványa.**

Debreczen, jun. 13.

Szeptember 19-én nagy ünnepet fog ülni az egész Magyarország. Kossuth Lajos születésének századik évfordulója esik erre a napra.

Hogy nagy arányú, hatalmas nemzeti ünnep lesz ez, azt már az előjelekből is lehet következtetni. — A vármegyék, ahol az önkény és erőszak nem törte le a szabad gondolkozást, egymásután irnak fel a képviselőházhoz, hogy a dicsőséges magyar emléket iktassa törvénybe a magyar képviselőház.

Pest-vármegye a napokban dokumentálta hazafiságát és bebizonyította, hogy első vármegyéje Magyarországnak. Debreczen már régebben hozott ilyen határozatot.

Jelentőségében nagy fontosságú a Kossuth-kultuszra az a szép beadvány, amelyet Varga Lajos dr., törvényhatósági bizottsági tag adott be tegnap a polgármesterhez. Szoros összefüggésben van ez Kossuth születésének 100 esztendő fordulójával.

Varga Lajos dr. beadványában azt akarja kimondatni a törvényhatósági bizottsággal, hogy a szeptember 19-diki nevezetes dátumot Debreczen illő fényvel, nemes méltósággal ünnepelje meg. A törvényhatósági bizottság rendezzen a száz éves fordulón Kossuth emlékezetének szánt ünnepet, amelyen ott legyen a hivatalos város és ott legyen az egész város közönsége. Az ünnep előkészítésére a törvényhatósági bizottság a saját kebeléből küldjön ki rendezőbizottságot.

A lendülete és emelkedett hangú kérvényt tegnap adta be

dr. Varga Lajos. Alírta azt igen sok törvényhatósági bizottsági tag. Tárgyalásra a június 26-diki közgyűlésen kerül.

Ugy hisszük, hogy a város atyái egyhangú helyesléssel fogják egész terjedelmében elfogadni. — Más Debreczen törvényhatósági bizottságától nem várhatunk!

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Képv. előház ülése. —

Távirati tudósítás.

Általános az a meggyőződés, hogy Széll Kálmán tegnapi huszonnégyszeri felszólalásával rekordot teremtett a „távbeszélés” terén. Mi azt hisszük azonban, hogy Európa államainak miniszterelnökei nem irigylik tőlünk ezt a dicsőséget.

A mai napirend szerint a pénzügyi, földművelésügyi és kereskedelemügyi miniszterek összesen tíz interpellációra válaszolnak.

Lukács pénzügyminiszter Csávolszkyknak a büsszeli cukorkonferencia tárgyában előterjesztett interpellációjára azt válaszolja, hogy a cukorbehozatali vám dolgában a magyar kormány csak azt az álláspontot foglalja el, mint a melyet e tekintetben a

A szerelmesek.

— Novella. —

(Vége.)

Aszódy úgy találta, mintha ez a kis lány most nem volna többet olyan sápadt, mint mikor egy hónappal ezelőtt viszontlátta.

Az ajka szebben piroslott és a szeméi édesebben ragyogtak, sőt amint a völgyéne karjához simulva az Isten házából kifelé lépegetett, a nyulánk, szinte szögletes alakja is mintha teltebb, kifejezőbb, öntudatosabb lett volna.

A nagymama, ki még ezen a napon sem tudott a dologba tökéletesen beletörődni, odahaza a sovány, öreges szívéhez szorította hűtelen leányát és miközben száraz ujjával ismételtlen három keresztet vont a Vera tiszta homlokára, siránkozó szavakkal vett tőle — mint mondta — talán örökre búcsút...

A leány zokogva borult a jó öregasszony fonyadt vállaira; aztán kedves, kipirult arcát fölemelve, könybe lábadt szemekkel pillantott a völgyéne. Szeméből tíz évi fájdalomnak gyönyörűsége tüköröződött vissza.

Reggeli után a fiatal pár fölkel, a kedélyes násznapról melegen elbucsuva, kocsira ül és kihajtatott a pályaudverra.

Mikor a piros bársony ülésű kétfogatuban elhelyezkedtek és tekintetök elől már az utolsó meglobogtatott kendő is ellibben, Aszódy, kinek most hirtelenben eszébe jutott valami, a boldogságtól remegő hangon szólt oda menyasszonyának:

— Látod, én türelmes angyalom, az életben mégis csak van igazság. Szenvedtünk, küzdünk, kitarattunk és most ugye bar, hogy boldogok leszünk?!

Aszódy né bágyadtan bólintott a fejével:

— Azok leszünk...

Aztán a keztyűs kezét idegesen a dobogó szívére szorította.

*

A vonaton igen sokan utaztak és a fiatalok kénytelenek voltak olyan szakaszba beülni, ahol rajtok kívül már három ur és két hölgy is szorongott.

Aszódy kesernyés arccal segítette be a feleségét.

Olyan új házasságtól, kik a lakodalmasszal mellől alig hogy fölkeltek, általában nem lehet rész néven venni, ha nem szí-

vesen ülnek be egy jóformán telitömött vasuti kocsiba.

A vonat fűttengett és elrobogott; a fiatalok hallgattak és az olyan emberek idegerkedésével ültek egyik a másik mellett, akik nagyon jól tudták, hogy alkalomadtán nemsokára szavuk lesz egymással.

A mozdony prüsszölt, zakatolt, szilaj robogással hasítva keresztül a lepörzsölt rónákat.

A perczek unalmassan, szinte gyötrő lassúsággal teltek és az öt utitárs zavaros beszélgetését a másik kettő néha szinte tűrhetetlenül bosszantónak találta.

Valamelyik állomásnál Vera odasugott, szemével a többiek felé kacintva férjének:

— Mikor szállnak már ki ezek?

Aszódy szinte összeroppantotta a felesége keze csuklóját egy megszorította.

— Szolnoknál sokan kiszálnak és akkor talán kapunk külön szakaszt.

Vera gyöngéden elpirult és kifelé nézett.

A vonat éleset fűttengett. Közeledtek Szolnokhoz.

A másik sarokból egyik hölgy oda szólt.

— Nagysád, milyen sápadt ön! Valami baja van?

brüsszeli konferenciára elfoglalt. Magyarország nem izolálhatja magát, mert különben a többi államok retorziós vámokat alkalmaznának ellenünk. A pénzügyminiszter megragadja az alkalmat annak kijelentésére, hogy nem igaz egyes lapok az a hirt, mintha a német delegátusok a konferencián nem eléggé támogatták volna a magyar követeléseket. Hogy a cukoripart fenyegető válság elhárítására a kormány mit fog tenni, e tekintetben még nem nyújthat határozott felvilágosításokat. De a konvenczióknak parlamenti tárgyalásánál majd lesz alkalma nyilatkozni ebben a dologban is.

Nessi Pálnak a pótdóba számítandó kamatok tárgyában előterjesztett interpellációjára a pénzügyminiszter azt válaszolja, hogy erre az interpellációra érdemleges választ nem adhat, mert a dolog most van a legfelsőbb fórum, a közigazgatási bíróság előtt. (Általános helyeslés.)

Barabásnak az aradi kincstári hidak dolgában előterjesztett interpellációjára **Lukács miniszter** azt válaszolja, hogy tudomása van, hogy az aradi hidak nincsenek jó karban, de imminens veszély nincsen. A hidak újjáépítése tárgyában határozott nyilatkozatot nem tehet. A tárgyalások folyamatban vannak és minden azok eredményétől függ.

Ezután **Darányi miniszter** válaszolt **Kovács Gyulának** az alsó-szabalecsi ármentesítő társulat dolgában hozzá intézett interpellációjára. A miniszter azt mondja, hogy a társulatnak a törvény értelmében teljes joga van az ártér fejlesztésére.

Most **Láng miniszter** válaszolt az ő tárczája körébe tartozó interpellációkra.

Bedőházinak a székely vasutak dolgában azt válaszolja, hogy már két vonal azon a vidéken elkészült és most fognak a harmadik vonal munkálataihoz. Ez a harmadik vonal Szász-Régenből fog kiindulni.

Reih Aladárnak a baja bátaszéki vasúti összeköttetés ügyében az válaszolja, hogy a hidat a kormány azért nem építi ki, mert a csatlakozó vasutak még nincsenek kiépítve. Különben is országos érdek nem kívánja a hid kiépítését.

Okolicsányi interpellációjára azt válaszolja, hogy a kassa-oderbergi vasútnál a kérdéses olajszállítást nem külföldi, hanem budapesti cég nyerte el.

Rátkay Lászlónak a villamos vasutak

által okozott balesetek tárgyában azt válaszolja, hogy a kocsivezetők jobb kiképzését megfontolás tárgyává fogja tenni, mert elismeri, hogy itt van még javítani való. Az állóhelyek a külföldön legtöbb helyen megvannak szüntette: az igaz. De nálunk a mi közönségünk szokásai mellett, az állóhelyek megszüntetését lehetetlennek tartja. Elismeri továbbá, hogy nálunk a villamos vasutak gyorsabban járnak, mint a külföldön.

Rátkay László: Ha csak hallgatta volna a beszédet és nem nézett volna oda, ki beszél, azt hitte volna, hogy a két társulat igazgatója beszél hozzá a bársonyszékéről. A miniszter a társulatot védelmezte, már pedig arról a helyről, hol a miniszter ül, pénzügyi dolgok irányadók nem lehetnek akkor, a midőn a közönség szegény nép érdekében van szó. A választ nem veszi tudomásul, mert a magyar közönséget mind nehez szoktatni lehet, csak akarni kell. Ha a mentő készülékben oly nagyon bízik, próbálja ki önmagán. (Derűtlenség.) A választ olyan benyomást tett reá, mintha a társulatok erősebbek lennének a miniszternél. (Helyeslés a szélbalon.)

Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter: Visszautasítja a támadásokat. Ő a legnagyobb egyszerűséggel foglalkozott a dologgal, mint államférfiának védenie kell a nép érdekeit, de mint kereskedelemügyi miniszternek, a kereskedelmi tőkét is védenie kell.

Rátkay rövid viszontválasza után, elnök felteszi a kérdést, elfogadják-e a választ. (Igen! Nem!)

Pichler: Kisebbség! Kisebbség! (Zaj.)

Elnök: Kérem azokat, kik tudomásul veszik, álljanak fel. (Megtörténik.)

(Zaj a szélsőbalon Kisebbség! Ellenpróbát kérünk! A jegyzők megolvassák a szavazatok arányát.)

Elnök: Bejelenti a szavazás eredményét. Mellette szavazott 69, ellene 45. A Ház a miniszter választát tehát tudomásul vette. (Zaj a szélsőbalon.)

Nessi Pál: Hamisítás! (Zaj. Elnök cseppet.)

Pichler Győző: Kibél a szavazás ellen. Olyanok szavazták meg most a választ, kik azt sem tudják, miről van szó. Ez oly nevetes dolog, esorbítja a Ház méltóságát.

Bent s m voltak a kormánypárti képviselők a vita alatt és így nem tudhatják, miről van szó, csak bejöttek, mint egy auto-

maták. (Helyeslés a szélsőbalon. Zaj a jobb oldalon.) Orvoslást kér.

Rakovszky István: Megsértették a Ház 228-ik szakaszát. Megsértették, mert az elnöki büro egyik tagja **Szöts Pál** jegyző becsengette suttymban a folyosóról a kormánypárti képviselőket. (Zugás a szélsőbalon. Felkiáltások: Le vele! Menjen le onnan!) Az elnöknek ez esetben mindjárt az ajtókra kellett volna ügyelni, hogy ne jöjjenek be, kik eddig nem voltak jelen. Orvoslást kér. (Zaj a szélsőbalon.)

Lázár Pál: Bejelenti, hogy régi szokás alapján ő és nem Szöts Pál cseppet. De ez éppen úgy szól a kormánypárti, mint minden más párti képviselőnek. (Zaj a néppártos és a szélsőbalon. Felkiáltások: Ezt csak úgy mondja!)

Rakovszky István: Visszavonja a Szöts Pál elleni vádját.

Zboray: Pedig ő volt, mi láttuk!

Major! Én is láttam! (Zaj)

Nessi Pál: Halljuk az elnököt!

Elnök: Kéri ne csinájának ehői különös precedenst. Régi szokás már az, hogy a szavazásnál kicsengetnek a folyosóra. Ebben semmi sértést nem lát. (Helyeslés jobbról.)

Bartha Ödön: Azt hiszi, hogy ha a jegyzőket megkérdik, ők megfogják mondani, kik jöttek be az ajtókon a szavazás folyamán.

Szentiványi Árpád: Az egész dolgot kis jelentőségűnek tartja, hiszen régi szokás ez már. De tegyük fel, hogy levonják a szavazatokból azokat, kik utólag jöttek be. Akkor a Ház nem határozatképes s az ülést fel kellene függeszteni rövid időre. Már pedig akkor a kint levő képviselők képviselő bejöttek és szavaztak volna.

Madarász József szintén **Rakovszky** álláspontján van.

Elnök: Ha már a képviselők ebből ilyen nagy esetet csinálnak, hát adjanak be indítványt jövőre nézve.

Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter válaszol **Kovács Pál** képviselőnek a budapesti ker. betegsegélyző pénztárak visszafélések tárgyában hozzá intézett interpellációjára. A miniszter bejelenti, hogy a vizsgálatot megtartotta, de csupán kisebb vizsgálások történtek, a melyek iránt már tettek intézkedések.

A **Ház Kovács Pál** felszólalása után a választ tudomásul veszi.

Szell Kálmán bejelenti a számvéviszék jelentését az ez évre vonatkozó tulkiadásokról.

Elnök megállapítja a holnapi ülés napirendjét.

Ezzel az ülés véget ért.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 13.

Fontos ügyek tárgyalására jött össze tegnap délután a jog- és pénzügyi bizottság. Különös érdeklődésre a lelenczház ügye és a gázgyár dolgai tarthattak számot. A bizottság tagjai a hűvös időre való tekintettel megszakították délutáni siestájukat s már fél 4 órakor népes volt a nagy közgyűlési terem.

Jelen voltak: **Vecsey Imre** elnök, **Körner Adolf**, **Ábrahám László**, **Aczél Géza**, **Roucsik Lajos**, **Nemes Kálmán**, **Kenézy Gyula dr.**, **Kernhoffer József**, **Szántó Sámuel**, **Iryni István**, **Miskolczy Lajos**, **Szántó Győző**, **Szabó Kálmán**, **Nagy Lajos**, **Vargha Karoly** jegyző, **Debreczeni Jenő** gázgyári igazgató.

Aszódy meglepetve pillantott a feleségére.

Az asszony arca tényleg halotthalvány volt; fakó és vértelen, mint egy mumiáé.

— Rosszul vagy? — kérdezte aggódva a festő.

— Egy kicsit! — volt a felelet.

A vonat susterogva robogott be a zsivajgó pályaudvarra...

A mint néhány percz múlva nagy cseppet meg fűtyölések után újra megindult, **Aszódy Gáspár** remegő kezekkel huzta össze a külsőszakasz drapszinü atlaszföggönyeit és megfogva a felesége forró kecsóját, hangjában tisztelettel várakozásnak a tűzével tette föl a százszor is elcsépett kérdést:

— Veronkám szeretsz?...

Azután halálsápadtam pillantott a menyasszonyára, aki eltorzult vonásokkal, vonagló ajkán egy életszenvedésével meredt az ura szerelmes arcába.

A festő kétségbeesetten rohant ki a kocsii folyosójára.

— Uraim, — nyitott be lázas sietéssel az utasokkal megrakott szakaszokba, — az Isten szerelmére, orvost!...

És homlokán gyöngyöző veritékkel rángatta föl egymásután az ajtókat.

A mozdonyból füstös tűzszporkák rö-

pültek visszafelé a szélverte tikkadt levegőben...

Mikor pedig az orvos, kit véletlenül sikerült előkeríteni, a vonat egyik kocsiából, belépett a szakaszba és fölírta az ablakfüggönyöket, ránézett az izgatottan hadonázó betegre, **Aszódy** rémült ijedtséggel ragadta meg a karját:

— Doktor ur! Az Istenért! Segítsen rajta!

Az orvos félrefordult.

— Nincs mentség!

Majd mintegy magyarázatul odafordult a körülállókhoz:

— A szíve!...

És a mint a ki előtt egyszerre föl-tárlt egy-egy ilyen nyomorult pointe-nel befejezett fiatal életnek az egész időtlen volta, moghatottan nézett a baldokló leányra.

— Szegény, szerencsétlen teremtés! mondotta magában.

Aztán vasmarokkal kapott **Aszódy** után, a ki most olyan mozdulatot tett, mintha ki akarna ugrani a kocsiból.

A vonat dübörögve robogott tovább...

Zsoldos László.

A lelenczház ügye.

Varga Károly jegyző ismertette a lelenczház ügyének mai stádiumát. Először Puky Gyula főispán már ismertetett átiratát olvasta fel, a mely a létesítendő lelenczházra vonatkozólag három kérdésre kér feleletet.

Egyesületi vagy állami intézményként óhajtja-e a város a lelenczházat létesíteni?

Ha egyesületi alapon óhajtja létesíteni, mely alapokból szándékozik fenntartani.

Ha az állam által óhajtja felállíttatni a lelenczházat, hajlandó-e a 10,000 korona alapítványt átadni s milyen befolyást kíván magának a vezetésben?

Majd a gyermekvédő egyesület véleményes előterjesztését olvasta fel Varga Károly jegyző, a mely után Kemény Gyula, a lelencz ügy e nemes barátja és lekes szószólója terjesztette elő proppozícióját.

Mondja ki a bizottság, hogy a lelenczházat, mint állami intézményt óhajtja létesíttetni. Az építkezésre szükséges területet olyan feltétel mellett adja át, mint a többi állami épületek telkeit. A 20 ezer korona egyszer és mindenkorai segílyt kiutalja. Végül mondja ki, hogy a lelenczház minden felekezeti színezet nélküli intézmény legyen. Ezt azért óhajtja kimondani, mert szó volt arról, hogy a lelenczházban apácák alkalmazásának ápoló nőkül. A gyakorlat azonban bebizonyította, hogy az apácák épen a lelenczházban nem váltak be jó ápolónőkül, mert ők a lelenczházban a bűn gyermekeit látják. Liberálisabb felfogású ápolónőkre van szükség mindenestire.

Iryni István: Az ápolónők megválasztását a kormányra kellene bízni.

Aczél Géza: Szintén a felekezeti színezet ellen beszél s Kenézy előterjesztését fogadja el. Indítványozza azonban, hogy a Kemény javaslatát egészítsék ki azzal, hogy a lelenczház felügyelő bizottságába a város közönsége a maga részéről két tagot küldjön ki.

A bizottság Kenézy Gyula előterjesztését egész terjedelemben elfogadta, ugy szintén Aczél Géza indítványát is.

A világitási bizottság jelentései.

Körner Adolf, a világitási bizottság elnöke tett ezután jelentést a világitási vállalat 1901-ik évi zárszámadásáról. A zárszámadást Debreczeni Jenő gázgyári igazgató olvasta fel. Részletes képe ez a gázgyár egy üzleti évének. A jog- és pénzügyi bizottság határozatilag kimondta, hogy a zárszámadást jóváhagyólag terjeszti a közgyűlés elé.

Ugyancsak Debreczeni Jenő tett előterjesztést a gázgyár csőhálózatának kiterjesztéséről. Erre vonatkozólag azt határozta a bizottság, hogy a csőhálózatok kiterjesztését annál inkább kívánatosnak tartja, mert tudja, hogy a gázgyári igazgató terve szerint a házipénztárra nézve ez nem fog költséggel jární és négy-öt év múlva az egész város el lesz látva csőhálózattal.

A világitási vállalat üzleti szabályzatának módosítását nem vették tárgyalás alá. Ezt elébb kinyomattatja a joggyi bizottság.

Az Erzsébet-malom iparvágánya.

Az Erzsébet-malom tulajdonosai kérvényt adtak be a tanácshoz, hogy a sertésvásártéri vasut vágányához kapcsolt iparvasutat megfelelő ellenszolgáltatásért használhassák. A véleményező jog- és pénzügyi bizottság a használatot nem kifogásolja, mert az Erzsébet-malom tulajdonosai a szolgáltatásért megfelelő ellenszolgáltatást garantálnak.

A Csokonai kör háza.

A Csokonai Körnek a Bethlen-utca 3-ik számú ház átadása iránt beterjesztett kérvénye volt az utolsó tárgya.

A jog- és pénzügyi bizottság elvben hozzájárul a kör kérelméhez, de mert az épületet jelenleg tanügyi célok kötik le, a kör kérelme csak 3 év múlva lesz teljesíthető. Akkor átadhatja a város az épületet a körnek örök használatra, de tulajdonjogának fenntartása mellett.

Az ülés fél 6 órakor ért véget.

VIDÉK.

Kiutasított munkásvezér. Nagy-Léta községben Kovásznai jegyző utasítására a csendőrség letartóztatta Szilágyi Lajost, a biharmegyei szocialisták egyik vezérét, mert a nép között izgató könyveket és röpiratokat osztogatott. Szilágyi lakásán házkutatást is tartottak s összes könyveit és irományait lefoglalták. Szilágyit ezután bekisérték a diószegi szolgabíróshoz, hol tudatták vele, hogy Nagy-Létáról ki van utasítva s kötelezték, hogy a község területét három nap alatt hagyja el.

Betöréses lopás Nánáson. Vakmerő betöréses lopás tartja izgatottságban Hajdu-Nánás közönségét. Tegnapelőtt éjjel ugyanis ösmeretlen tettesek behatoltak Herbszt Jakab szalmafonógyáros raktárába s onnan 532 korona értékű szalmafonatot loptak el. A lopást ugy követték el a tettesek, hogy felfeszítették a raktárnak egyik ablakvasát, az így keletkezett nyíláson behatoltak a szobába s a legértékesebb szalmafonatokat elvitték. A hajdu-nánási csendőr-őrs jelentést tett a lopásról a debreczeni kir. ügyészségnek.

Borotva az örült kezében. Mint bihariószegi levelezőnk írja, Nagy Lajos ottani földmivest súlyos elmebajjal hozták két hónappal ezelőtt a nagyváradai kórházba, honnét nemrég gyógyultan engedték haza. Azóta csendesen dolgozgatott s már azt hitték, hogy teljesen elmúlt súlyos betegsége. Ma reggel feleségétől borotvát kért, hogy megborotválkozzék. Az asszony gyanútlanul átadta a veszedelmes eszközt és kiment a szobából. Mire visszatért, férjét vértócsában találta a földön. A szerencsétlen ember el-metszette gégejét s most élet-halál között lebeg. Felgyógyulásához nincs remény.

Díjnok és hivatalsszolgá.

— Saját tudósítónktól. —

Vári János hivatalsszolgának kényelmes és jövedelmező mellékfoglalkozása van. — Apró kölcsönöket ad a hivatali uraknak s a hónap végén, amikor a pénztárnál fölveszi a tisztviselők fizetését, menten lefogja a kölcsönt s a brsosan fölszámított kamatokat. K. Jenő napdijas is megszorult a multkoriban és kölcsönt kért a hivatalsszolgától.

A fíkus hivatalsszolgá a napdijas fizetését nem találta elég garanciának, de a mikor K. átadta neki a nyugdíjkönyvét, erre már hitelezett neki 15 frtot. Kamatnak a hónap végéig 10 forintot kötött ki Váry.

Elérkezvén a hónap vége, a megszorult diurnista észretért s megsokalta a horribilis kamatot. Elment az állampénztárhoz s azt jelentette, hogy a nyugdíjkönyve elveszett. Ideiglenes nyugta ellenében kiadták a járandóságát. K. Jenő ebből visszaadta a szolga 15 frtját, de az a kamatot is követelte. K. nem fizetvén, Váry a nyugdíjkönyvvel elment az állampénztárba, ahol átadták egy rendőrnök.

A kerületi kapitányságon Váry igazolta magát és csalásért följelentést tett a diurnista ellen azzal vádolván őt, hogy bár neki fedezetül átadta a nyugdíjkönyvet, járandóságát mégis fölvette. A bevádolt napdijas viszont uzsora vétségért emelt panaszt a hivatalsszolgá ellen. A rendőri vizsgálata most mindkettőjük ellen folyik.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Magánlaksértés. Szőke Sándor, nem a Komjáthy színtársulat kedvelt bonvivántja, hanem a lakatos Szőke, magánlaksértés miatt állott tegnap a törvényszék előtt. Szőke tavaly, október 8-án erőszakkal behatolt Kramer Kálmán lakásába, olymódon, hogy a zárt ajtót benyomta, mire a sarokvas kiesett s az ajtó magától megnyílt. Szőke az előzetes vizsgálat során, de tegnap is beismerte ezt a tényállást. A törvényszék Szőkét magánlaksértés büntette miatt 3 havi börtönrre ítélte.

ÚJDONSÁGOK.

Véres támadás a Kut-utozán.

Megkéselt iparossegéd.

Debreczen, június 13.

A legsötétebb Kut-utozán, a hol az esti szürkület után rendőr már nem igen zavarja a polgárság nyugalmát, véres harc folyt le tegnapelőtt éjjel 12 órakor. Kőművelgények az eset hősei, a kik Debreczen botrány és bűnkronikájának állandó alakjai.

Tegnapelőtt éjjel Szilágyi Imre iparossegéd Tanczos János nevű pajtásával haladt a Kut-utozán. Hazafelé mentek, csendes beszélgetést folytattak egymás közt. Alig haladtak azonban az utca közepéig, a mikor egy 6 tagból álló részeg kőműves banda állta útjokat, a melyben — mint utóbb kiderült — leghangosabban virtuskodtak Balog Lajos, Bészler András, Tóth Lajos és Bodnár János. A részeg társaság elállította a két iparos utját, s rájuk főrmadt keményen:

— Nem mentek tovább.

— Miért nem megyünk, kérdezték Szilágyiék?

— Azért, mert mi nem akarjuk.

Eleinte csak kapacitálás és szóvita folyt a támadók és megtámadottak között. Később a részeg csoport mindig fenyegetőbb, félelmesebb magatartást tanusított. Mikor aztán Szilágyi és Tanczos erővel kiakartak jutni a kőművesek közül, a leghangosabb és legdurvább, Tóth Lajos előrántotta zsebkését és azt markolatig nyomta a Szilágyi vállába. A másik pillanatban aztán a banda szétrebbent.

Szilágyi súlyos sebével a közeli kórházba ment, a hol egyik ápolónő kötötte be sebeit. Reggel pedig Láng Sándor dr. részegítette orvosi segítségben. Szilágyi az esetről a rendőrségnek is jelentést tett, a hol a vizsgálatot azonnal megindították.

Könyvkereskedők obstrukciójá. Tiltakozás az adóarányosítás ellen.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, június 13.

Az általános adóreformtól sokat várnak odafenn s a csoport megadóztatáson alapuló arányosítási rendszert lépésőnek tekintik a reform létesíthetőségéhez. Az egész dologban az a bibi, a mi közös hibája a vajdó elméleteknek, hogy a gyakorlati keresztülvethetőség körvonalozva is alig van a tervezetben.

Debreczenben az ipartestület csendben, simán pergette le a munkálatot. A Kereskedő Tarsulat nagyon félt a dologtól; bátran csapott ugyan bele, de maguk a vezetők sem remélték sok eredményt. Mégis, hogy a fűszerkereskedők, a legnagyobb szakosztály, aránylag gyors tempóban végeztek az arányosítással, szinte biztosnak tetszett a siker. Tegnap mégis megakadt némileg a nagy munka, amennyiben a könyv- és papírkereskedők leghatározottabban kijelentették, hogy nem hajlandók elfogadni a tervezetet.

Ennek a merev ellenszegülésnek főoka abban keresendő, hogy a könyv- és papírkereskedők nincsenek olyan hathatós rendszabályokkal védve az idegen versenyrel szemben, mint a többiek. A tisztességtelen verseny megszüntetése is csak egy mód volt arra, hogy a kereskedők többsége verseny nélkül vihesse piacra termékeit vagy áruát. Ezen kívül is tömérdek intézkedés oltalmazza a vidéki kereskedőket nem csak a külföld, de a főváros versenyé ellen is . . .

Nos hát, ezen versenyt kizáró intézkedések közül egyetlenegy sincs kiterjesztve a könyv- és papírkereskedőkre. A vigéztörvény nekik mitsem használ, sőt talán ártott, mert a megrendelések gyűjtői nekifűszerek ennek az egyetlen kereskedelmi ágának s ezen az egyetlen szabad téren üzik kíméletlenül levelzés, megrendelések gyűjtése, utaztatás s még számos más uton-módon a versenyt, mely tökéletes és megbízható minden vidéki egzisztenciát.

Röviden, nagyon röviden ezek az okai annak, hogy a debreczeni papír- és könyvkereskedők nem mentek bele az adóarányosításba.

Nincs ezen semmi megütközni való; legfőképpen szomorúsággal tölthet el mindenkit, hogy az egyik legfontosabb kereskedelmi ágat vegetálói kényszeríti a törvény, vagy ha jobban tetszik, annak hiánya.

A fentemlített kereskedők tehát engedik belőn kivettetni adóikat; s amennyiben a kirótt adó a méltányosságot és fizető képességüket túlhaladná, tiltakozni fognak ellene a felszólalások alkalmával. Soha jogosabb apelláció nem volt, mint az övéké lesz.

Betörés a kaszinóban.

Debreczen, június 13.

Ne mondja senki, hogy a hivatásos betörőben nincs hajlandóság az elő-

kelősegre. E tiszteletre és több évi fogházra méltó kaszt egyik másik tagja lent kereskedik a külvárosi kocsmák és szatós üzletek mélyén — és éppen nem válogatós. A másik rész már a toronyos palotákra veti a szemét, sőt egy-egy merészebb felkeresi a klubok és kaszinók belső világát s tagsági díj fizetése nélkül mozog ott — igaz, hogy rövid ideig.

Egy vakmerő betörő tegnap a kora reggeli órákban a kaszinót tisztelettel látogatásával. Elmondhatja, hogy eredményes vizitot tett, mert a látogatás után 230 koronával gazdagabban hagyta el a termeket.

A betörő, a ki egy elzüllött lakatos legény, már a rendőrség keze között van, bár tettét körömszakadásig tagadja. Az eddigi nyomozás szerint reggel öt órakor juthatott be a kaszinóba. Akkor nyitják ki ugyanis az épület kapuját. A reggeli órákban senki sem jár az udvaron, észrevétel nélkül suhanhatott fel a lépcsőn.

A kaszinó udvari ablakán könyveken bejuthatott a helyiségbe, s a hajnali órák védelme alatt nyugodtan végezte munkáját. És jól végezte. Egyik asztal fiókjából 250 koronát emelt el és aztán eltűnt. Érdekes, hogy a betörés után asztalhoz ült, s a következő irást hagyta hátra:

A szolgálkat ne gyanúsítsák, azok ártatlanok!

Hát nem is igen gyanúsították a szolgálkat, mert Dobos rendőrbiztos már a délutáni órákban elesipte a vakmerő és fufangos betörőt. Tagadni még most tagad — de a bizonyítékok terhelő súlya alatt meg fog törni — s bevallja tettét minden bizonynyal. Emlékeztetés kaszinói vizitjéért pedig a kir. törvényszék is számolni fog.

* **Uj árvaanya.** Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter Pogány Teréz okleveles kisdudóvónót a debreczeni országos tanítói árvaházhoz segéd árvaanyává nevezte ki. Az új árvaanya tegnap foglalta el állását s ugyanakkor tisztelgett Csányi Viktor tanfelügyelőnél is.

* **Az olvasó-egylet zárógyűlése.** A felsőbb tanulók főiskolai Olvasó-egylete tegnap tartotta évzáró gyűlését. A jegyzői és penztárnoki jelentések tudomásulvétele után a tisztikar felmentvényét adta meg a gyűlés. A szüneti fenntartó bizottság tagjai lettek: Görömbey Péter szenior elnökléte alatt, Fuzessy Géza könyvtárnok, Szűcs László és Vass Jenő.

* **A kereskedők adóarányosítása.** A kereskedő társulat dísztermében tegnap megint ülésezett két hatalmas szakosztály, a termény- és fakereskedők. Az arányosítás eszméjét Bárdos Géza titkár propagálta, a tanácskozásokat Bechert Manó terménykereskedő vezette. A gyűlés hosszú és beható eszmecsere után elfogadta az adónak arányos rendezését és ez alapon megtörténtek a kivetések is. A fenti két nagy szakosztályon kívül több kisebb kereskedelmi ág műelői is értekeztek és elfogadták az arányosítási tervet.

* **Névszerinti szavazás.** A városi tanács közhírré teszi, hogy a gróf Degenfeldtéri óvoda 5 hold 850 □ öl területű ondódi földjének és a Kovacs lakánya 16 hold ondódi földjének nyilvános árverésen leendő elidegenítése feletti névszerinti szavazás a folyó június hó 26-án tartandó bizottsági közgyűlés napirendjére tűzetett ki.

* **Felavatási ünnepély.** Tegnap délután a kamara székházavatási és iparmuzeumi bizottsága tartott ülést. Az előbbi a székházavatás és azzal kapcsolatos orsz. kamarai gyűlés körülményeit beszélte meg. Határozatba ment, hogy a felavatási ünnep szeptember 14-én lesz, az utána következő két napot a kamarai orsz. gyűlés és a kerületi ipartelepek megtekintése foglalja le. A kamarák nagy része bejelentette már részvételét. Az ülés megbizta az elnökséget, hogy Lány Lajos keresk. minisztert küldöttésgileg hívja meg az ünnepre. Az orsz. gyűlés napirendjének előkészítése tárgyában a kamara elnöke június 29-ére a budapesti kamara termébe értekezletre hívta össze a kamarák képviselőit. Az iparmuzeumi bizottság a muzeumi helyiség berendezése kérdésében intézkedett s megállapította azt a munka-programot, amely szerint a tárgyak beszerzése történik.

* **A szabadságszobor leleplezési ünnepélye és a polgári kör táncestélye** augusztus 2-dikán. — A polgári kör szerdán délután öt órakor Komlóssy Arthur elnökléte mellett tartott választmányi ülésén megalakította az aug. 2-iki táncestély rendező bizottságát. Elnökké egyhangú bekezdéssel idősb Kéki Sándort választották meg, ki a szép ünnepnapra való tekintetből azt szíves készséggel vállalta el. Alelnökké Oláh Károlyt, a rendezői talentumáról híres agilis városi tanácsnokot kiáltották ki. Főrendező lett Szabó Kálmán gyógyszerész, főjegyző Kerékgyártó József, aljegyző Raics Gyula, penztárnok Dávid Mihály, ellenőrök Komlóssy Mihály és Szabó Imre, gazda Horvay Lajos. Rendezőbizottsági tagok a választmány és tisztikaron kívül még a tánczólo fiatalság köréből is fognak választatni. Ilyen derék rendezői gárda mellett lehetetlen, hogy ez az igaz magyar polgári mulatság ne sikerüljön, mely méltó befejezése lesz az aug. 2-diki szabadságszobor leleplezési ünnepélyének és az azon napi hazafias eseményeknek.

* **A kórházi raktár bajai.** A kórház ruháraktára szabad térre nyílik, úgy hogy igen könnyen megközelíthető s mint nem is rég történt, nagyobb szabású betöréses lopást követtek el ott. A tanács mai ülésén e türhetetlen állapot megszüntetése végett a főmérnök két tervet is mutatott be, egyik 300, a másik 8000 koronába kerülne, a melyvel egész új raktárt is építenének. A tanács nem döntött a tervek fölött. A kórházi bizottságot kéri meg előbb. Van-e pénzük? — Amiből az építés költségeit fedezték.

* **Ma Pénteken** este az Otthon — Sas-utca 2. régi Vilmos helyiség kertjében „Szegedi halászlé” lesz felszolgálva. Fria csapolású Dréher sör. Válogatott étlap. Reggeli zóna, állandóan nagy választék. Hetenkint háromszor zene.

* **Vidéki nyomdászok és papirkereskedők érdeke.** A megrendelések gyűjtését tilalmazó törvénynek az volt az intenciója, hogy a vidéki iparosokat megélhetésük szűk otthonában megvédje az osztrák és a fővárosi vállalatok utazói ellen, a kik megrendelések gyűjtésével házalnak. Ennek az intenciónak a törvény csak nagyon hézagosan felel meg, egyes iparosokkal meg egészen mostohán bánik el. Helyen a vidéki nyomdász- és papirkereskedő-ipar, mely túrni kénytelen a privilegizált nagy fővárosi vállalatok szabad megrendelési munkáját. Tegnap a kamarában gyűlés volt ez érdeken s a helybeli nyomdászok és papirkereskedők képviselői megtárgyalták a dolgot, isformálván a kamarát a dolgok állásáról. Az értekezletet a kamara azért hívta össze, mert a kereskedelmi miniszter ebben a dologban vélemény mondásra hívta fel a kamarát.

* **Kereskedők országos kongresszusa Debreczenben.** A magyarországi kereskedők miskolci II. országos kongresszusán már szóba került az, hogy a legközelebbi kongresszus Debreczenben lesz. Mikor tavaly a debreczeni Kereskedő-Társulat és a Kereskedelmi-Csarnok országos érdekű oppozíciót fejtettek ki a fővárosi kereskedők központosító törekvései ellen, akkor már majdnem pozitív dolog volt, hogy városunkban lesz az országos kongresszus. Az előkészítő bizottság, sőt a budapesti Kereskedelmi Csarnok is Debreczennek adott előnyt Sopronnal szemben. Ez a két város versenyzett tudniillik azért, hogy falai között legyen a kongresszus. Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter azonban Debreczen mellett foglalt állást s egy határozott, hogy a kongresszus 1903-ban tartassék Debreczenben. Az ország kereskedői tehát jövőre Debreczenbe jönnek, abba a városba, melynek szakegyletei a legöntudatosabb tevékenységet fejtették ki az ország kereskedőinek érdekében.

* **Házigazdák figyelmébe.** A kerületi rendőrkapitányok kiküldöttjei most sorra járják Debreczen összes házait és személyesen hívják fel a háztulajdonosokat, hogy udvarukban vízzel telt hordót s erszsig érő létrát tartssanak. Szigorú a rendelet — hangsúlyozzák — mert erre az óvinékedésre tűzbiztonsági szempontból szükség van. Igaz ugyan, hogy a polgárság külön adózik tűzoltói célokra, de hát ez még nem elég s ráadásul a házigazdákat megterhelik egy hordó és egy létra adóval.

* **Az ország kereskedelmi kongresszusa és Debreczen.** Lánzy Leó elnöklése alatt gyűlést tartottak Budapesten a kamara tanácskozó-ermében vasárnap az ország kereskedelmi kongresszus előkészítő bizottságának tagjai s ez alkalommal többek közt a kereskedők országos szervezetének elapszabályait is megvitatták. Ez az országos szervezet a fővárosi és vidéki kereskedőtestületekre lesz alapítva. Évek óta buzgólkodnak már a létrehozásán s immár a közóhajba átment a tervzet. Helyenkint vannak még testületek, amelyek idegenkednek az országos szervezéstől, valószínűleg azért, mert tévesen itélik meg annak irányát s talán a központi hatalom tulajdonosságától tartanak. A központi vezetőség — joggal-e vagy nem — azt hiszi, hogy

Debreczen kereskedelmi testületei sem rokonszenveznek a szervezkedéssel. Oly nagy suijt helyeznek azonban arra, hogy a mi városunk barátja legyen az eszmenek, hogy az intézőség vezetési: Sándor Pál orsz. képviselő, Fürst Bertalan, Schreyer Jakab és velük egy kis társaság még jan. 22-ikére lerándul Debreczenbe s itt a két nagy kereskedelmi testület vezetőivel és a kereskedelmi világ érdeklődő egyéniségeivel érintkezni kíván. A gyűlés meg is bizta mindjárt a debreczeni kamara titkárát, hogy az érkezőket, kik 21-én, szombat este jönnek körünkbe, jelentse be.

* **Tegnap hallottak.** Az anyakönyvi hivatalhoz tegnap a következő elhalálozásokat jelentették be: Harsányi Gábor ev. ref. 7 hónapos, Illés Ferencz ev. ref. 11 éves, Török Gábor ev. ref. 21 éves, Vincze József ev. ref. 63 éves napszamos, Szabó Antal ev. ref. 18 napos, Szabó Imre 4 hónapos, Kabai Róza ev. ref. 23 éves, Pozsár Margit ev. ref. 3 hónapos, Marx Márton róm. kath. 7 hónapos.

* **Hatodik postahivatal Debreczenben.** A posta igazgatóság elismerő gondtal és figyelemmel szemlélte Debreczen fokozatos fejlődésével. Nagyon vigyáz arra, hogy a közönség körében a posta ellen a legkisebb panasz sem emelkedjék. Ujabb tudomására jutott a posta-igazgatóságnak, hogy a város keleti részének forgalmát a Csapó-utcai fiók posta nem képes kielégíteni, azonnal előterjesztést tett a kereskedelemügyi miniszterhez egy hatodik postahivatal felállítására iránt. A tárgyalás kelő eredménnyel járt, úgy, hogy az igazgató tegnap már hivatalosan értesítette Simonffy Imre polgármestert, hogy Debreczenben az *Atilla-téren* hatodik postahivatalt állít fel. A Csapó-külvárosi lakosok bizonyára örömmel veszik tudomásul *Schöpfung* igazgató elhatározását.

* **Drága lakodalom.** Felső-Józsán történt az alábbi eset. Cseh Jánosné lakodalomba ment Józsára és Dobi Bálintnéhoz szállott meg éjszakára. Az éj sötét leple alatt eltűnt a vendégnek selyemkendője s több értékes ruhája, mintegy ötven korona értékben. Az esetről Dobiné jelentést tett a főszolgabírónak és a debreczeni járásbírósnak. A csendőrség is erősen nyomoz a tettesek után.

* **Schwarz Vilmost meglopták.** Schwarz Vilmos butorgyárost erősen megkárosította egy házaspár, melynek hosszú időn át ő adott kenyeret. Tegnapelőtt észrevette ugyanis Schwarz, hogy üzletéből nagyobb mennyiségű, értékes buterszövet eltűnt. Gyauja a saját házmestere ellen fordult és alaposan, mert minden valószínűség szerint Nagy István házmester és neje voltak a tettesek, kik hét vég szövetet loptak el tőle. Ezenkívül még 14 korona értékű szövetet találtak Nagy István egyik bizalmasánál, Kónya Mihálynénál, a kinek lakásán a rendőrség házkutatást tartott. A vizsgálatnak tehát megvan a vezető fonala s bár a gyanúsított házaspár mindent tagad, a nyomozás ez irányban folyik.

* **Virágbarátok.** A „Florol“ virágtrágya-kivonat használata bamulatos hatással van a virágok fejlődésére, szinompája és illatára. Postán birtmentve küldi 1, 2 1/2 és 4 korona ellenében Waitersdorfer D. Pál droguista, Budapest, VII., Kerespesi-ut 8/7.

* **Dankó Pista Debreczenben.** A hírneves magyar daikölő ismét ellátogat hozzánk társulatával, melyet ez idén is kiváló tagokból állított össze. Ez idő szerint Nagy-Becskereken van s ott is ép oly melegen pártolják és szívesen hallgatják szép magyar nótáit, mint nálunk. Előadásait e hó végefelé fogja Dankó Pista megkezdeni. Az előadások műsorát annak idején ismertetni fogjuk.

* **Házi estély az iparos otthonban.** Az iparos ifjak e hó 22-én tudvalevőleg háziestélyt tartanak az Otthon dísztermében. A rendezőség ezton értesíti a rendes és pártoló tagokat, hogy mivel korlátolt számban becsátották ki a jegyeket, ezeket legkésőbb huszadikáig mindenki váltsa meg. Jegyek kaphatók az egyesület helyiségében vagy az ipartestületben.

* **Működnek a löközők.** A hajdudorogi csendőrség táviratban értesítette a debreczeni rendőrséget, hogy Pogácsás Antal ottani gazdától tegnap éjjel két lovat loptak el. A két lovat 500 koronáért vette Pogácsás Antal. A távirat vétele után a rendőrség megkezdte a nyomozást.

* **A rendőrségi fogház bajai.** Mi voltunk az elsők, a kik annak idején megírtuk, hogy az újonnan épített rendőrségi fogház a czélnak nemcsak hogy nem felel meg, de sokkal alkalmatlanabb a régi piszkos és egészségtelen foghelyiségekkel. Rövid idejű használat után aztán kiderült, hogy a meglehetősen költséggel épített fogház egyetlen egy helyisége sem felel meg a czélnak. Szűk, egészségtelen, a tolonczok befogadására teljesen alkalmatlan. *Végh Gyula* h. főkapitány, miután többszöri vizsgálat után személyesen győződött meg a bajokról, tegnap terjedelmes beadványt intézett ebben a tárgyban a tanácshoz. Kifejtette benne, hogy a balmaz-ujvárosi főszolgabírósnak, a debreczeni rendőrség tolonczai, a külterületi csendőrség, a debreczeni rendőrség által letartóztatott gyanúsítottak befogadására a fogház teljesen képtelen. A felelősséget a rendőrség sem a közegészségügyi, sem a hőbiztonsági szempontból nem vállalja magára. A tartálatlan állapoton új foghelyiségek építésével mulhatatlanul segíteni kell. Kíváncsian várjuk, hogy az elfuserált építkezéshez mit fog szólni a tanács.

* **Megbüntetett bérkocsisok.** A debreczeni bérkocsisok közül többen nem tartanak maguknál díjazabályt Erdélyi rendőrfogalmazó tegnap huszonnégy ilyen fiakkal büntetett meg, kik közül néhánynak nemcsak, hogy tarifája nem volt, de hajtási engedélyét sem tudta bemutatni. Intőpéldául szolgálhat ez a bérkocsisoknak, hogy a jövőben tartsák magukat a törvény szabályaihoz.

* **Biztos a gimnáziumi vizsgákon.** A reformásus főgimnáziumban e hó 15-én lesznek a rendhivűli tárgyak vizsgái. *Kiss Áron* püspök e vizsgálatokra egyházközségi biztosul *Balogh Ferencz* theologia tanárt nevezte ki.

* **Tanuló felvétetik** Donogán és Somossy céghez.

* **Presbyteri gyűlés.** A debreceni ev. ref. egyház 1902. június 15-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az egyház tanács-termében presbyteri gyűlést tart. A gyűlés tárgysorozatán a következő főbb pontok szerepelnek: A felsőbb leányiskolai igazgatótanácsban egy helynek betöltése. Főtiszteletű püspök ur levele a folyó évi jun. 30-án tartandó tanárválasztásra meghívás tárgyában. A főiskolai igazgatótanács átírata az iránt, hogy presbyteriumunk elhatározását közölje a főtisz. egyházkerület f. évi május 21.—24. napjain tartott közgyűlésében a tanárok természetbeli lakásának megszüntetésére nézve hozott határozat tárgyában. A gazd. bizottság végzése az ingyenes iskoláztatási pénztárnál a vegyes költségekre előirányzott összegeknek kiegészítő tanerők alkalmazása miatti túllépése tárgyában. Szabó József s társai presbyterek indítványa az iránt, hogy presbyteriumunk indítsa mozgalmat beható egyház-társadalmi tevékenység érdekében.

* **A hölgykorzó réme.** Tegnap délelőtt azt a finom mulatságot eszelte ki két kis leány, hogy közel férköztek a korzózó hölgyekhez s azoknak kezéből kikapták a most erősen divatozó szarvasbörtáskákat. A kis ereszényekkel, melyek közül nem egyben értékes holmik is voltak, elillantak az apró tolvajok. A rendőrség tegnap délután már kézrekerítette a nagyreményű leánykákat, a kiknek egyike sincs még kilencz éves. Most benn hűsölnék a rendőrség fogházában.

* **Uj lap Debreczenben.** Debreczenben e hó 28-ik napján új lap indul meg „Közérdek“ czímen. A Közérdek a magyar és speczialiter debreczeni piaczéreknek lesz hivatalos orgánuma, mely a piaczérek nagy testületének érdekeit tollal fogja védelmezni és előbbrevinni. Az új lapot Loránt (Lőw) József hírlapíró kollégánk, a „Debreczen“ jeles segédszerkesztője fogja szerkeszteni. Az új lap főmunkatársa Hauer Bertalan, az Angol királynő szálloda derék tulajdonosa.

* **Tűzoltók ülése.** A debreczeni önkéntes tűzoltó egyesület parancsnoksága szombat este 7 órakor ülést tart. Az ülésnek a jubileumi ünnepség előkészítése lesz a tárgya.

* **A cseléd büne.** Bán József, a Lusztig és Bán cég tagjánál szolgált Török Mari, rovott multa cselédleány. A Mari leányzó hű maradt multjához és a rováshoz ismét toldott egy keveset. Tegnap ugyanis ellopott gazdájától egy értékes ékszer és több, nem kevésbé értékes fehérneműt. A rendőrség letartóztatta a Mari leányzót, a ki erősen tagadja bűnét, de a bizonyítékok ellene vallanak. Különösen súlyos vádként nehezedik rá az a dolog is, a mely színtén tegnap pattant ki. Mari ugyanis előzőleg Turay Farkasnál szolgált, a hol száz forintot lopott. A rendőrség ebben az irányban is kiterjesztette a vizsgálatot.

* **Szatócsok figyelmébe.** Korlátlan kiméréssel bíró szatócs üzlettulajdonosok saját érdekükben felkéretnek, hogy vasárnap, azaz folyó hó 15-én délután 4 órakor a Dréher sörcsarnok külön helyiségében tartandó értekezletre okvetlenül megjelenjenek.

* **A szerelmes kocsis.** A mult hetekben megemlékeztünk arról, hogy Szabó János kocsis szerelmi bánatában mellbe lökte magát. Szabó Jánost akkor a közkörházba vitték, a hol gondos ápolásban részesült. A szerelmes kocsis a gondos kezelés folytán kiheverte baját és tegnap gyógyulttan hagyta el a közkörházat.

* **Viza rántva.** Székely harcsa, Ponty, serpenyőben. Tok kocsonya és tartárral. Csúza nyáron. Fogas morzsázva, vajjal. Harcsa rostélyon. Márna parázsos sült. Kárász rántva. Paprikás vegyes hal. Szegedi halászlé. Ez lesz ma a Dréher-sörcsarnok étlapja s ezeket szolgálják fel egésznap és este a vendégeknek. Este a Magyar Testvérek hangversenyének. Szíves látogatást kér Mäkus Jenő vendéglős.

* **Harcszerű lögyakorlat.** A Sárkúti tanyánál levő katonai nagytávolsági és harcszerű lötéren folyó évi június hó 16-án és 19-én a helybeli katonai csapatok által harcszerű czéllövészet tartatik. A czéllövészet a tettebb jelzett napokon reggel 7 órakor kezdődik és délután 3 órakor végződik. Minthogy a czéllövészet megközelítése életveszélyes, az érdekelte közönség az óvintézkedések megtételére a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya által ez uton is felhívatik.

* **Komlóssy Lajos** fűszer- és csemege üzletében tanuló fölvetetik.

SZÍNHÁZ.

Nagyar dalok. Rónay Béláné néhány csinos hangulatos magyar dalt komponált, a melyet egy füzetben ki is adott. A dalok a szerzőnél kaphatók Jászksíseren.

Komjáthyék Homonnán. Komjáthy János, a kassai színház igazgatója, a mint azt már megirtuk, befejezte a nyári szezont és társulatát feloszlatta. A drámai személyzet egy része azonban a zemplénmegyei Homonnára ment át, a hol hat estén át fognak játszani. Francia darabokat mutat be Komjáthy direktor, a helyett, hogy jó magyar darabokkal örvendeztetné meg a homonnaiakat.

TÁVIRATOK.

Mangra Vazul — püspök.

Budapest, június 12. A nemrégiben elhalt Goldis János örökét az aradi román püspöki széket, ma töltötte be választás utjára a püspök-választó syndus. Három pályázó aspirált a fényes papi méltóságra. Mangra Vazul püspöki helynök, Haruzsea Ágoston és Papp János esperesek. A három jelölt közül az abszolút többséget Mangra Vazul kapta, kire 30 szavazatot esett, míg Haruzsea 26, Papp János pedig 1 szavazatot kaptak. Ilyformán tehát aradi püspökké Mangra Vazul választatott meg. Hogy azonban e méltóságában megmaradhat e, vagyis a kormány felterjeszti e a választást, királyi jóváhagyás elé, az még nagyon kétséges, amennyiben Mangra

Vazul bizonyos nemzetiségi üzelmek miatt fegyelmi vizsgálat alatt áll s ez ügy most került a kormány elbírálása alá.

Botrány a Reichsrathban.

Bécs, június 12. Az osztrák parlament mai ülésén újból parázs botrányt rendeztek a magyarfaló osztrák honatyák. — A Dana gőzhajózási társaság szerződésének meghosszabbítását tárgyalták s a tárgyalás során Berger azon alapon támadta a társaságot, hogy igazgatója magyar ember. Ez aztán alkalmat szolgáltatott arra, hogy a kormány tagjait gyáváknak, korrumpáltaknak nevezzék. Nem feledkeztek meg a buzgó honatyák, hogy egymásnak kölcsönösen pofonokat igérjenek.

Agyonlőtte a fiát.

Budapest, június 12. Makóról barzalmas eset hírt jelenti tudósítónk. Egy Gera János nevű parasztlégény, a kit most bocsátottak el a katonaságtól szabadságra, ma délelőtt valami ürügygel pénzt akart kicsalni öreg szüleitől. A kívánt-pénzt azonban nem kapván, az elvetemedett fiu fejét ragadott s dühében agyon akarta verni szüleit. Majd mást gondolva, kirohant az udvarra, felgyújtott egy nagy szalmakazlat s annak tüzebe akarta beledobálni apját és anyját. Az öreg Gera magához ragadva pus-káját, egy hombarba rejtőzött dühöngő fia elöl s mikor látta, hogy már más menekvése nincs a saját és a felesége életét megmentendő, ráirányozta a haláthozó csövet fiára. A lövés eldördült s a gyilkos szándéku fiu halva rogyott össze.

A szász király állapota.

Sybillenort, június 12. A szász király állapotáról ma reggel 7 órakor a következő orvosi jelentést adták ki. A beteg nyugalmát az éjjel nehéz lélegzés és velejáró általános nyugtalanság zavarta meg több ízben. A szív működése még itt-ott izgatásra vall. A beteg étvágya állandóan jó.

HIREK.

Ejjeli posta.

× **A főkonzul mint házasságközvetítő.** (Éjjeli express tudósítás.) Hiába, az amerikai ember üzletet köt mindenütt és mindennel. A nem illik szóba se kerül olyankor, ha business támad valahol. Londonból írják, hogy ott nagy a megbotránkozás egy hirdetés miatt, a mely a Daily Telegraph hasábjain megjelent. Ebben a hirdetésben az amerikai főkonzul közzé teszi, hogy dús gazdag amerikai házakat közvetít előkelő angol arisztokratáknak, a kik házasodni akarnak. Van a főkonzul ur kliensei közt három sokszor milliómos leány; nyolcz, a kiknek 1—3 millió dollár a hozománya, de főképen van köztük egy bájos philadelphiai hajadon, a ki 7 millióval szándékozik megaranyozni egy angol lord czimerét, sőt anyóst sem hoz a házhoz, mert teljesen árva. Az előkelő londoniak megbotránkoznak, de azért — seregestől érkeznek az ajánló levelek.

× **Az örökség.** (Éjjeli express tudósítás) A váratlan öröm épen olyan kártékony lehet néha, mint a váratlan szerencsétlenség hatása. Ezt bizonyítja egy Jean Harry nevű st. mandei lakos esete, a melyet Párisból írnak. Jean Harry 100.000 frankot örökölt a napokbau s kimondhatatlan boldog volt, a mikor kezei számlálták a ropogós bankókat. De öröme nem tartott soká, mert nyomban erőt vett rajta a félelem, hogy megrabolják, megölik a kincseért. Bankra nem merete bízni a vagyonát, mert hiszen a bankokban annyszor történik sikkasztás!... Szép ezresekre váltotta tehát a pénzét, hazavitte, aztán bezárkózott a kincsével. A tolvajtól való félelem miatti nem tudott sem enni, sem aludni. Végre megőrült s három nap előtt magára gyújtotta a házat. A pénz is, ő is bennégett.

INGATLANOK FORGALMA.

Herczeg József és neje Nyilas Julianna veszik a debreczeni 453 sz. tjkben 5588 — a hrsz. a. foglalt 603 négyszögöl Homokkerti szőlőt Nagy Ferencz és Nagy Mária Gömöri Péternétől 2400 koronáért.

Szücs Pál és társai nádudvari lakosok veszik a debreczeni 7796 sz. tjkben foglalt, Homok-utca 117 sz. házat Sipos Dánielné Szücs Juliannától 1800 kor.

Kovács Istvánné Kovács Erzsébet veszi a debreczeni 6822 sz. tjkben 4818/a hrsz. a. foglalt 1065 négyszögöl Hatvan-utcai kert szőlőből a Kovács Ferencz és András fű illetőségüket 1200 kor.

Kalmár József és neje Varga Zsuzsanna veszik a debreczeni 1081 sz. tjkben 6544 hrsz. a. foglalt 2 hold 850 négyszögöl on-dódi földet Máté Lajos és nejétől 1560 kor.

CSARNOK.

Az őrangyal.

— Regény. —

Írta: **Thán Gyula.**

(Folyt.)

Hortoványi azután a mulatók közzé ment. Csakugyan nagy számmal talált ismerősöket, de legkevésbé sem érezte jól magát közöttük. Akárhogy csitította a szívét, mindég akadt valami bántó gondolata, a mi megzavarta benne a nyugalmat. Nem tudott még ismerősei, barátai között sem megmaradni.

Nyugtalanokodva indult utnak és a szemével mindenfelé kémkedőleg kereste Jolánt. Szeretett volna vele egyedül találkozni, hogy megkérdezze: nem ő küldte-e számára a meghívót. Ha ugy volna, milyen egészen más ember lenne egyszerre s háborgó szívét mint önténél az édes nyugalom.

Amint a park bátulsó útján haladt, csendes szavak ütöttek meg fülét. Figyelmű kezdett. Mind a két hang ismerős volt előtte. A szive üzte, hajította; balsejtelelem gyötörte. Nem birt kívánságán uralkodni. Odament a bokorhoz, csendesen szíjjel vonta az ágakat s közöttük utat tört magának. Őt nem látta senki sem, de ő látta a levelek közül Jolánt és Bélát.

Hideg borzongás futott végig rajta.

Szeretett volna közzéjük rontani s Bélát, akit a legjobb barátjának tartott, ott összehajítani. A féltékenység ördöge kizozta. — Szeretted Jolánt s ábrándját, minden reményét tökre silányította ez a jelenet.

— Tehát mégis igaz, a mit Béla írt. Mit is következtethetnék egyebet ebből a jelenetből?.. Elvonulva a mulatóktól együtt suttoznak... Óh, ha öröm volna hozzá és szétüthetném őket.

Ezt gondolta el magában Hortoványi Pál míg elhelyezkedett a bokorban. Azután visszafojtotta a lélegzetét és ugy hallgatott.

Béla beszélt éppen:

— Hortoványi Pál a legkedvesebb barátom volt. Kész lettem volna érte meghalni...

— Hohó! — gondolta Hortoványi, — hiszen ezek nem szerelemről, hanem rólam beszélnek. Figyeljünk csak.

— De Hortoványi rutul visszaél baráti érzelmeimmel, bizalmammal — folytatta tovább Béla! Ezzel megszakadt közöttünk minden. Kerülni akartam és most itt látani Becsáson meg drága Jolán kisaszszony, de én nem akarok vele sem itt, sem máshol, sem most, sem soha találkozni. Ez az egyetlen oka, amiért távozni akarok. Azért kértem bizalmas szóra, hogy ezt őszintén elmondjam s azért mondom el, nehogy abból, hogy én elhagyom a kastélyt, más következtetést vonjon le.

— Maradjon Béla! Ne menjen el! — kérlelte szelíden, szerelme minden melegségével az angyal szép leány Bélát. — Maradjon mellettem. Én sem akarok azzal az urral találkozni. Kikerüljük. De önt nem becsáthatom el. Ön a mi legkedvesebb vendégünk.

Folyt. köv.

Ártézi és szivattyús kutak furására

községek, gyárak, gazdaságok és magánosok részére, valamint saját készítményű szivattyúk elállítására és javítására jutányos feltételek mellett ajánlkozik

Guró Lőrincz

kutfuró-mester és vállalkozó, ki 16 év lefolyása alatt

220-nál több sikerült furt kutat létesített.

Megrendelések czímemre Debreczen Varga-utca 20 ik szám intézendők.

ANATHERIN.

A Dr. Popp J. G. cs. és kir. udvari orvos (Béc-)

Anatherin szájvize,

ugy a száját mint fogakat egészségesen tartási megszünteti a fogfájás, ami szükségess a táplálkozás és emésztés szempontjából.

Csak akkor való i a készítmény, ha kék arany nyomásu jeczeken saját czéggemmel van el látva, 1 üveg ára kor. 2:80. — 2. — 1.

Az Anatherin fog-crème

ón tubusokban, habnélküli, ezért nem rontja a fogat, de fehéríti s ti ztán tartja azt. — Fogor 1 kor. 25 fill. Anatherin fogpaszta üvegdobozban 1 kor. 40 fill. csomagban 70 fill., f. gplomba 2 kor., gyógyfűszappan 60 fill. Kapható: gy. gy. szertár kban, Kontsek Géza, Szent-Királyi Tivadar és más előkelőbb üzletekben.

BÁMULATOS ritka alkalom!!

kínálkozik a nélyen t. közönségnek az elismert szolid, legelő-őbb és legnagyobb 15 év óta fennálló **czipő és uri-dívat üzletben**

most érkezett!!!

10,000 pár fekete,

8,000 pár sárga,

férfi-, női- és gyermek-czipők.

1200 darab férfi és fiu ing,

950 darab férfi és fiu kalap,

600 drb, férfi és női esernyő,

melyeket bámulatos olcsó árakban aru-sítom, minden pár czipőhöz adok ingyen egy finom kenőcsöt.

Konkurrenzia ki van zárva. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettnek, nem tetszés esetén az árut kicserélem, vagy a pénzt visszaadom.

Löv Zsigmond és Társa,

Debreczen, Piacz- és Szent-Anna-u. sarkán

CIRCUS

VARIETÉ.

35 elsőrangú kül- és belföldi művész és művésznő. Saját zenekar. **Debreczenben, a Széchenyi-u. végén** fölállított 1500 személyre elegánsan berendezett és vízmentes ponyvával teljesen fedett circus, amelyben a n. é. közönség minden kedvezőtlen idő ellen védve van. **Pénteken, június hó 13-án** nagy fényes

Előadás

uj és gazdagon összeállított műsorral. Óriási tetszés! Közkedvelt művésznők! **A szép Pavey nővérek** felülmulhatatlan tornászok. Non plus ultra. Debreczenben még nőktől nem volt előadva.

Grand Succes! Sens rivale! Minden városban a közönség kedvencei Benlow család 4 személy 1 nő, 1 férfi, 1 leányka és 1 fiu felülmulhatatlan elegáns zenebohócok fellépte Bécsből a Ronacher-féle nagy orfeumból. **Non plus-ultra! Itt még nem volt látható!**

Mister Cornell utánozhatatlan kéz egyensúly antipode — **Wollner Gy.** kitűnő magyar bohócz, mulattató intermezoival.

Az összes nő és férfi elsőrangú művészek fellépte. **Szüneteket Wollner, Erneste és Mr. Alexander** magyar Dummer August és bohóczok töltik ki.

Pénztárnyitás 7 órakor. Kezdeté pont 8 órakor.

Kiváló tisztelettel:

WOLLNER A. tulajdonos. **WOLLNER FIVÉREK,** vezérigazgatók.

Mindennap nagy előadás!

Peronospora ellen legjobb a

Kecskeméti por

600 grammos csomag 24 kr.

Gyümölcsfák permetezésére a

gyantalisztes Kecskeméti por

850 grammos csomag 28 kr.

Kontsek Gézánál

Debreczen, Kossuth-utca.

Apró hirdetések.

Jó forgalmu fűszer-üzlet más válalalat miatt átadó. — Czim a kiadóhivatalban.

Gépész kerestetik a telegdi sósó fürdőbe. Neje fürdős női teen dökkel köteles ellátni. — Érekezhetni a fürdőbe.

Ta ulónak Elektromechanikai műhelybe ügyes fiu felvétetik Kossuth-utca 1 szám.

Eladó bor 20 hektoliter kerti bor együtt, vagy kisebb mennyiségben is eladó. Széchenyi-utca 42.

Kutak furását elvállalom, ártézi, jóviz vagy rossz vizig, esetleg kutak javítását jutányos ár mellett LADANYI FERENCZ kútfaró mester és vízvezető Debreczen. Eötvös-utca 80.

Raffinancs és kékkő legjutányosabban kapható Pélegházi János fűszer-, esemege-, bor-, ásványiz kereskedésében, Piacz- és Miklós-utca sarkán.

Terménykereskedő ügyelmébe. Szép tágas és száraz pinczehelyiség kiadó Hatvan-utca 9.

Kölcsey-utca 9. Egy 3 szobás lakás, üvegezett nagy folyosóval azonnal, esetleg augusztus hó 1-ére kiadó. Cserép-kályhák, jó ivó viz! Érekezhetni Kossuth-u. 19. Kernáts Gyulánál.

Nagyszemu pöszméte befözni való kapható Benyáts Emilnél.

Kiadó Vendég-utca 4 sz. a ház bolthelyiséggel, esetleg eladó. — Bővebbet Aszódy Móránál Rózsater.

Labda verőket (racket) beköt és készít Schmidt S. hangszer-készítő.

Keresek a Sesta-, Széchenyi- vagy Posta-kertekben 1 vagy 2 szobát nyári tartózkodásra. Czim a kiadó hivatalban.

Bolti szolga egyszersorind házmester felvétetik Piacz-u. 71. számú házba.

„Cz. S.“ levele van a kívánt helyen.

Dr. Török Vilmos

ORVOS

Hajdu-Szoboszlón

orvosi működését megkezdte.

VASUT-utca,
Szabó Mihály-féle ház.

Legelegánsabb

kivitelű

Férfi-,

Fiu- és

Gyermek-

ruhák

kaphatók:

NEUMANN M.

es. és kir. udvari szállítónál

DEBRECZEN,

Főtér, főpostával szemben.

Táncztanítási jelentés.

Van szerencsém a nagyjedemű közönség tudomására adni, hogy a jelenlegi vizsgák után kisebb növendékek részére minden délután 5 órától, 8 óráig táncz órákat adok.

Tandij a szezonra 8 kor.

Zenedit nincs. Felnöttek részére 8 órától, 10 óráig tanítok mindenféle legújabb modell tánczokat, a mai kornak megfelelőleg, a Margit-fürdő dísztermében. — Érekezhetni lehet Arany János-utca 43.

Tisztelettel:

Szabó Miklós,
táncztanító.

DIVATOS

Női mosó-ruha szövetek,
Batistok, Zephirek,
Áttört kelmék,
Sima szines angol vásznak,
Cosmanosi szintarító,
Índisch-foulard Savannah,
Chiné esikós és kockás vásznak
métere 27 kr. és 32 kr.
Szerb és Csalány-vásznak,
15 krtól 22 krig.

Turista-ingek nagy választékban

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen, Rózsater.

KLYTHIA PUDER

a bőr ápolásához, az arcszín szépítésére és finomítására. Legelegánsabb toilette-, bálí és szalonpuder, fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyilg elemozve és jónak véleményezve Dr. Pohl J. I es. és kir. professor által Bécsben. Elismerő levelek a legjobb köröktől minden adaghoz mellékelve vannak.

TAUSSIG GOTTLIEB,
es. és kir. udvari toilette-szappanok és illatszerek gyára

— Bécsben. — Főraktár: Bécs, I. Wolzeille 3. —

Egy adag ára 1 frt 20 kr. Megküldés utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett. — Kapható a legtöbb illatszerekkereskedésben, droguériában és gyógyszerárban. Debreczenben Tóth Béla gyógyszeráránál.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden háziüzletben, valamint gyógyszerárban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecské minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota).

